

Герасименко О.О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту інноваційної
та інвестиційної діяльності,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-602-0-24>

**ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ «МЕНЕДЖЕР ПРОЄКТІВ»
В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО
СТУПЕНЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «МЕНЕДЖМЕНТ»:
АКТУАЛЬНІСТЬ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ
РАМКИ ПРИСВОЄННЯ**

В нинішній соціоекономічній реальності значна частка організацій, підприємств, фірм, компаній різних сфер економічної діяльності організують виконання робіт у формі проєктів. І це вимагає застосування та реалізації проєктно-орієнтованої логіки, зумовленої необхідністю гнучкості, швидкого прийняття рішень, управління змінами та цифровою трансформацією. Саме така логіка є квінтесенцією професійних компетентностей професіоналів з управління проєктами. Проєктний менеджмент стає однією з ключових та пріоритетних функціональних підсистем менеджменту.

Можливість управління проєктами і процесами зазначена серед професійних навичок, які за аналітичними прогнозами Національного агентства кваліфікацій наразі є запитуваними, будуть найважливішими для працівників майбутнього та залишатимуться актуальними в майбутньому [1]. За аналітичними оцінками та прогностичними висновками Всесвітнього економічного форуму серед навичок, які будуть затребувані на ринку праці в найближчі п'ять років – аналітичне мислення, креативне мислення, системне мислення, технологічна грамотність, управління ресурсами [2]. Це навички, що вкрай важливі для процесів управління проєктами.

Актуальність інтеграції професійної кваліфікації «Менеджер проєктів» в систему підготовки професіоналів-менеджерів

підтверджується також тим, що 7 рівень Національної рамки кваліфікацій прямо передбачає здатність до управління складною професійною діяльністю чи проєктами, ухвалення рішень у непередбачуваних умовах та організації професійного розвитку осіб і груп [3].

Переконливим аргументом присвоєння кваліфікації «Менеджер проєктів» є динаміка попиту на глобальному та українському ринках праці. Так, за даними міжнародної професійної організації з проєктного менеджменту PMI (Project Management Institute) у 2025 році сфера проєктної діяльності у світі налічувала 39,6 млн працівників, прогноз до 2035 року передбачає зростання попиту на 64% та імовірність потенційного дефіциту висококваліфікованих фахівців і професіоналів в цій сфері до 30 мільйонів осіб [4].

Інституційні рамки присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти регламентуються порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 1223 від 25.10.2024 року [5], що формує офіційні формалізовані передумови для інтегрування академічної та професійної складових підготовки майбутніх професіоналів-менеджерів.

Професійна кваліфікація за нормативно-правовими канонами трактується як визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність [6].

Підкреслимо, що сучасний ринок праці все більше орієнтується не лише на диплом як підтвердження освітнього рівня, а на професійно верифікований набір компетентностей. Кваліфікація «менеджер проєктів» формалізує, що випускник здатний планувати та структурувати проєктні роботи; управляти термінами, бюджетом, ризиками та ресурсами; координувати командну роботу та комунікації зі стейкхолдерами; забезпечувати досягнення результату відповідно до вимог замовника.

Таким чином, присвоєння професійної кваліфікації зменшує ризики компетентнісних розривів між «освітньою підготовкою» та «професійною придатністю», що є критично важливим для швидкого працевлаштування молодих фахівців.

Базовою передумовою для присвоєння професійної кваліфікації в рамках освітньої програми є аргументоване звернення стейкхолдерів до Національного агентства кваліфікацій із відповідним клопотанням. Важливий аспект – рекомендації від роботодавців як підтвердження затребуваності фахівців та професіоналів за профілем професійної кваліфікації [7].

Інформація кадрових порталів засвідчує, що попит на менеджерів проєктів є стабільно високим. Так, на міжнародній онлайн-платформі Glassdoor, яка поєднує інформацію про роботодавців, зарплатну аналітику та ринкові вакансії, є сотні активних вакансій для Project manager (PM) в Україні (більше 400 оголошень по країні та близько 300 вакансій у Києві) – з різними спеціалізаціями [8]. За даними української онлайн-платформи для пошуку роботи в IT-сфері jobs.dou.ua, яка є частиною екосистеми DOU (Developers.Org.UA) – однієї з найбільших професійних IT-спільнот в Україні, за позицією Project manager регулярно з'являються сотні пропозицій. У грудні 2025 року – близько 300 вакансій для Project manager [9]. Як і в довоєнні роки, так і в період повномасштабної російської військової агресії попит на менеджерів проєктів (Project manager) залишається вагомим, особливо в IT-секторі та міжнародних компаніях, які працюють в Україні або шукають українських менеджерів. У березні 2026 року позиція Project manager увійшла до трійки посад-лідерів в IT-галузі української економіки з показником 302 вакансії [9], що свідчить про зростання попиту на фахівців, незважаючи на загальну нестабільність економіки.

Присвоєння професійної кваліфікації створює низку переваг для потенційних роботодавців, підтверджуючи що випускник має не лише теоретичні знання, а й сформовані прикладні компетентності управління проєктами, що забезпечує скорочення часу входження у посаду та роль; зменшення витрат на навчання та супровід; зниження ризиків помилок у

плануванні, комунікаціях і звітності; підвищення вірогідності успішного завершення проєктних завдань.

Сильні сторони для випускника, який здобуває професійну кваліфікацію, полягають у розширенні діапазону вакансій та покращенні стартових можливостей працевлаштування.

Присвоєння професійної кваліфікації набуває стратегічного значення також і для освітніх програм підготовки здобувачів та закладів вищої освіти, оскільки демонструє унікальність та прикладну цінність освітньої програми; покращує репутацію ЗВО як постачальника фахівців та професіоналів для економіки; стимулює розвиток дуальної освіти, стажувань, проєктного навчання.

Серед шляхів уникнення вірогідних проблем щодо ускладнення інтеграції випускників ЗВО у професійне середовище – узгодження освітніх стандартів з професійними кваліфікаціями через активну співпрацю з Національним агентством кваліфікацій; зовнішній моніторинг якості присвоєння професійних кваліфікацій; посилення ролів роботодавців у визначенні змісту освітніх програм; імплементація зарубіжного досвіду з адаптацією вітчизняної системи до європейських стандартів [10].

Отже, інтеграція професійної кваліфікації «Менеджер проєктів» в освітні програми магістерського ступеня є актуальним напрямом модернізації вищої освіти, що сприяє посиленню практичної складової підготовки випускників за спеціальністю «Менеджмент» шляхом урахування потреб роботодавців та налагодження й підтримки тісного зв'язку з національною системою кваліфікацій. Професійна кваліфікація, що здобувається випускниками освітніх програм відповідно до встановлених вимог, набуває ролі інституційного інструментарію узгодження результатів навчання із запитами роботодавців та розширення можливостей випускників на початку їх професійної кар'єри.

Література:

1. Національне агентство кваліфікацій. Людський капітал 2030. Глобальні навички майбутнього. URL: <https://nqa.gov.ua/news/ludskij-kapital-2030-globalni-navicki-majbutnogo/> (дата звернення: 10.03.2026).
2. World Economic Forum. *Future of jobs report*. 2025. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_Report_2025.pdf (дата звернення: 12.03.2026).
3. Національна рамка кваліфікацій. Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text> (дата звернення: 10.03.2026).
4. Global Project Management Talent Gap. URL: <https://www.pmi.org/learning/thought-leadership/global-project-management-talent-gap> (дата звернення: 12.03.2026).
5. Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.03.2026).
6. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 10.03.2026).
7. Присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти. *Часопис економічних реформ*. 2025. №1. С. 157.
8. Glassdoor. URL: https://www.glassdoor.com/Job/ukraine-project-manager-jobs-SRCH_IL.0%2C7_IN244_K08%2C23.htm (дата звернення: 16.03.2026).
9. DOU. URL: <https://jobs.dou.ua/vacancies/?category=Project+Manager&utm> (дата звернення: 16.03.2026).
10. Проблематика присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти. *Часопис економічних реформ*. 2024. №4. С. 122–123.